

## EDUSKUNNAN VASTAUS 99/2010 vp

### Hallituksen esitys laiksi ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta

#### *Asia*

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta (HE 16/2010 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 10/2010 vp).

#### *Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

## Laki

### ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain (596/2006) 26 §,  
*muutetaan* 2, 4, 6 ja 7 §, 9 §:n 1 momentti, 10, 15, 17, 21 ja 27 §, sellaisina kuin niistä ovat 6, 7 ja 10 § osaksi laissa 853/2006 ja 21 § laissa 642/2007, sekä  
*lisätään* lakiin uusi 9 a § seuraavasti:

#### 2 §

##### *Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *virkamiehellä* ulkoasiainhallinnon virkamiestä, jonka virkapaikkana on edustusto;

2) *puolisolla* virkamiehen aviopuolisoa tai virkamiehen kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää avopuolisoa, jos avopuolisot ovat todistettavasti asuneet yhdessä vähintään kaksi vuotta tai heillä on tai on ollut yhteinen lapsi;

3) *lapsella*:

a) virkamiehen alle 20-vuotiasta lasta, jonka huoltaja virkamies on tai oli ennen kuin lapsi täytti 18 vuotta ja joka ei ansaitse elatustaan omalla työllään;

b) puolison alle 20-vuotiasta lasta, jonka huoltaja puoliso on tai oli ennen kuin lapsi täytti 18 vuotta ja joka ei ansaitse elatustaan omalla työllään;

c) samassa taloudessa virkamiehen kanssa asuvaa virkamiehen tai puolison 20 vuotta täyttänyttä lasta, jonka huoltaja virkamies tai puoliso oli ennen kuin lapsi täytti 18 vuotta ja joka sairauden, vian tai vamman vuoksi ei kykene elättämään itseään omalla työllään;

4) *perheenjäsenellä* puolisoa tai lasta;

5) *mukana seuraavalla perheenjäsenellä* puolisoa tai lasta, joka asuu asemapaikalla samassa taloudessa virkamiehen kanssa; mukana seuraimiseksi ei kuitenkaan katsota alle kuuden kuukauden pituista asumista;

6) *kotiapulaisella* kotitaloustyöntekijän työsuhteesta annetussa laissa (951/1977) tarkoit-

tua työntekijää, joka on työsopimussuhteessa virkamieheen ja joka välittömästi ennen palvelussuhteen alkamista asui Suomessa;

7) *asemapaikalla* edustuston sijaintipaikkaa; ja

8) *asemamaalla* edustuston sijaintivaltiota.

#### 4 §

##### *Paikalliskorotus*

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus ulko-  
maanedustuksen asemapaikalla suoritetusta  
työstä ja paikallisista olosuhteista johtuvien eri-  
tyisten menojen kattamiseksi (*paikalliskoro-  
tus*). Paikalliskorotuksen suuruus määräytyy  
siten, että virkamiehen virkanimikkeen tai tehtä-  
vän vaatimusten sekä virkamiehen perheelli-  
syyden perusteella määriteltä paikalliskorotuk-  
sen perusarvo kerrotaan asemapaikan hinta-  
tasoon perustuvalla kalleuskertoimella ja valuut-  
takertoimella. Paikalliskorotus maksetaan virka-  
miehen toimikauden ajalta, jollei 16—18 tai  
20 §:stä muuta johdu.

Virkamiehellä on oikeus saada paikallis-  
korotukseen korotus hänen mukanaan seuraa-  
van puolison perusteella (*puolisokorotus*).  
Puolisokorotusta voidaan alentaa tai jättää se  
myöntämättä puolison ansiotulojen perusteella  
siten kuin ulkoasiainministeriön asetuksella sää-  
detään.

Lisäksi virkamiehellä on oikeus saada paikalliskorotukseen korotus mukana seuraavan lapsen perusteella (*lapsikorotus*).

Paikalliskorotuksen, puolisokorotuksen ja lapsikorotuksen tarkemmasta määräytymisestä ja suuruudesta säädetään ulkoasiainministeriön asetuksella. Valuuttakerroin määräytyy ulkoasiainministeriön vahvistaman tilikurssin mukaan.

#### 6 §

##### *Varustautumiskorvaus*

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus ulko-  
maanedustukseen siirtymisestä johtuvia välttä-  
mättömiä hankintoja varten (*varustautumiskor-*

*vaus*), jos virkamies siirron yhteydessä muuttaa asemapaikalle, hänen toimikautensa asema-  
paikalla kestää vähintään yksitoista kuukautta ja edellisestä korvaukseen oikeuttaneesta siirrosta on kulunut vähintään kolme vuotta.

Varustautumiskorvauksen suuruus määräy-  
tyy virkamiehen virkanimikkeen tai tehtävän vaatimusten, toimikauden pituuden sekä virkamiehen perheellisyyden ja sen mukaan, kuinka pitkä aika edellisestä korvaukseen oikeuttaneesta siirrosta on kulunut.

Tarkemmat säännökset varustautumiskorvauksen määräytymisestä ja suuruudesta annetaan ulkoasiainministeriön asetuksella.

#### 7 §

##### *Muuttokorvaus*

Toimikauden alkamisen ja päättymisen yhteydessä virkamiehellä on oikeus saada korvaus asemapaikalle ja asemapaikalta pois siirtymisen johdosta tapahtuvasta virkamiehen ja mukana seuraavien perheenjäsenten asuinpaikan muuttamisesta aiheutuvista kustannuksista (*muuttokorvaus*). Mukana seuraavaan perheenjäseneseen kohdistuva osuus muuttokorvauksesta voidaan hakemuksesta myöntää erikseen. Jos virkamies toimikauden päättyessä jää virkavapaalle ja asuu edelleen asemapaikalla, muuttokorvaus voidaan myöntää virkavapauden päättyessä.

Korvauksen perusteena ovat arvioidut henkilökohtaisen matkatavaran ja muutossa kuljetettavan irtaimiston pakkaamis-, kuljetus-, purkamis-, välivarastointi- ja vakuutuskustannukset. Korvauksen suuruus määräytyy muuttoreitin, laskennallisten muuttokuutioiden ja mahdollisten erillisten kuluerien perusteella. Laskennalliset muuttokuutiot määritellään virkamiehen virkanimikkeen tai tehtävän vaatimusten sekä virkamiehen mukana seuraavien perheenjäsenten perusteella. Lisäksi muuttokuutioiden määrään voivat vaikuttaa toimikauden pituus ja asunnon mahdollinen kalustus. Tarkemmat säännökset laskennallisista muuttokuutioista ja muuttokorvauksen suuruudesta annetaan ulkoasiainministeriön asetuksella.

Jos asemapaikalle muutetaan muualta kuin Helsingistä tai virkamiehen edellisestä asemapaikasta taikka asemapaikalta muutetaan muualle kuin Helsinkiin tai toiseen asemapaikkaan, muuttokorvaus maksetaan lähinnä vastaavan muuttoreitin mukaisesti, kuitenkin enintään Helsingin ja asemapaikan välisestä muutosta suoritettavan muuttokorvauksen suuruisena.

## 9 §

### *Koulutuskorvaus*

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus hänen mukanaan seuraavan lapsen esi-, perus-, lukio- ja ammatillisesta perusopetuksesta aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista, jos virkamiehen toimikausi kestää vähintään yhden vuoden (*koulutuskorvaus*). Oikeus koulutuskorvaukseen alkaa lukuvuoden alusta sinä kalenterivuonna, jonka aikana lapsi täyttää viisi vuotta ja päättyy sen lukukauden lopussa, jonka aikana lapsi täyttää 20 vuotta.

## 9 a §

### *Päivähoitokorvaus*

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus hänen mukanaan seuraavan lapsen päivähoidosta aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista (*päivähoitokorvaus*). Korvauksen edellytyksenä on hoidon järjestäminen ulkoasiainministeriön hyväksymässä hoitopaikassa. Ulkoasiainministeriön asetuksella voidaan säätää korvaukselle enimmäismäärä ja omavastuuosuus.

Oikeus päivähoitokorvaukseen alkaa seuraavan kalenterikuukauden alusta lapsen täytettyä kolme vuotta ja päättyy, kun oikeus koulutuskorvaukseen alkaa. Korvauksen alkamisajankohdan aikaistamisesta voidaan säätää ulkoasiainministeriön asetuksella.

## 10 §

### *Matkakorvaukset*

Edellä 7 §:ssä tarkoitetun muuton yhteydessä virkamiehellä on oikeus saada korvaus oman ja mukana seuraavien perheenjäsenten muuttomatkan kustannuksista (*muuttomatkakorvaus*). Korvaus maksetaan muuttoreitin mukaisesti. Jos virkamies toimikauden päättyessä jää virkavapaalle ulkoasiainhallinnon palveluksesta ja asuu edelleen asemapaikalla, muuttomatkakorvaus voidaan virkamiehen hakemuksesta myöntää virkavapauden päättymisen yhteydessä. Muualta kuin Suomesta tai asemapaikalta sekä muualle kuin Suomeen tai asemapaikalle muutettaessa muuttomatkakorvaus maksetaan enintään sen suuruisena, mitä asemapaikan ja Suomen välisestä muuttomatkasta olisi maksettu.

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus omasta ja mukana seuraavien perheenjäsenten edestakaisesta matkasta asemapaikalta Suomeen aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista (*kotilomamatkakorvaus*) vähintään kerran kutakin täyttä vuoden ajanjaksoa kohden toimikauden alkamisesta lukien.

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus asemapaikan ulkopuolella asuvien perheenjäsenten edestakaisesta tapaamismatkasta perheenjäsenen pysyvältä asuinpaikalta virkamiehen asemapaikalle tai Helsinkiin taikka virkamiehen tai puolison matkasta asemapaikalta perheenjäsenen pysyväälle asuinpaikalle (*tapaamismatkakorvaus*) vähintään kerran kutakin täyttä vuoden ajanjaksoa kohden toimikauden alkamisesta lukien.

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus lähisukulaisen kuolemantapauksen johdosta tehdystä omasta ja mukana seuraavien perheenjäsenten edestakaisesta matkasta aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista (*hautajaismatkakorvaus*). Lähisukulaisella tarkoitetaan perheenjäsentä, virkamiehen tai hänen puolisonsa vanhempaa taikka virkamiehen tai hänen puolisonsa huollettavana ollutta muuta kuin 2 §:n perusteella perheenjäseneksi katsottavaa lasta. Oikeus matkakorvaukseen virkamiehen kuolemantapauksen johdosta on mukana seuranneilla

perheenjäsenillä. Korvauksen saajalla on oikeus korvaukseen saman kuolemantapauksen johdosta enintään yhdestä edestakaisesta matkasta.

Virkamiehellä on oikeus saada korvaus myös kotiapulaisen muuttomatkasta ja kotilomamatkasta. Muuttomatkakorvauksen edellytyksenä on, että kotiapulaisen palvelussuhde kestää vähintään yhdeksän kuukautta. Matkakorvausta voidaan maksaa kalenterivuoden aikana enintään yhdestä kotiapulaisesta. Muutoin kotiapulaisen matkakorvauksiin sovelletaan, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Ulkoasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1—5 momentissa tarkoitettujen matkojen määrästä, korvattavien kustannusten määräytymisperusteista ja korvausten suuruudesta.

#### 15 §

##### *Perheenjäseniin kohdistuvien korvausten toissijaisuus*

Virkamiehellä on oikeus saada tässä laissa säädetty perheenjäsenen perusteella maksettavat korvaukset vain siltä osin kuin puolisollla ei ole oikeutta vastaavien etuuksien saamiseen muulta työnantajalta.

#### 17 §

##### *Korvaukset virkamiehen virkavapauden aikana*

Virkamiehellä on virkavapauden aikana oikeus tässä laissa säädettyihin korvauksiin vastaavilla perusteilla ja vastaavassa suhteessa kuin valtion virkaehtosopimuksessa on sovittu virkamiehelle virkavapauden aikana maksettavasta palkkauksesta. Virkamiehellä on kuitenkin oikeus saada asuntokorvaus ja koulutuskorvaus täysimääräisinä.

Virkamiehellä on oikeus tässä laissa säädettyihin korvauksiin myös siltä ajalta, jonka hän valtion virkaehtosopimuksessa sovitun äitiys-

vapaan palkallisena aikana on palkattomalla isyysvapaalla.

Edellä tässä pykälässä säädettyjen korvausten maksamisen edellytyksenä on, että virkamies asuu virkavapauden aikana asemapaikalla.

#### 21 §

##### *Korvaukset korkean turvallisuusriskin asemapaikoissa*

Korkean turvallisuusriskin asemapaikat määritellään ulkoasiainministeriön asetuksella. Korkean turvallisuusriskin asemapaikkaan määrättyllä virkamiehellä ei ole oikeutta lasta tai perheenjäsentä koskeviin korvauksiin sen mukaan kuin ulkoasiainministeriön asetuksella tarkemmin säädetään. Sen sijaan virkamiehellä on tällöin erityisolosuhteista johtuvista syistä oikeus kotilomamatkakorvaukseen vähintään kaksi kertaa kutakin täyttä vuoden ajanjaksoa kohden toimikauden alkamisesta lukien.

#### 27 §

##### *Takaisinperintä*

Maksettu korvaus voidaan periä takaisin, jos korvauksen saamisen edellytys ei täyty. Korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin, jos toimikautta tai asumista koskevan edellytyksen täytymättä jääminen johtuu virkamiehen tai perheenjäsenen sairaudesta, virkamiehestä riippumattomasta syystä toteutetusta siirrosta toiseen toimipaikkaan taikka muusta vastaavasta ulkoasiainministeriön hyväksymästä syystä. Muutoin tässä laissa tarkoitettujen korvausten takaisinperintään sovelletaan, mitä valtion virkamieslain (750/1994) 60 ja 61 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2010

---